

column de architect

Een stad is geen boom

Een stad groeit niet vanzelf. Het is hard werken om de gebouwde hardware in overeenstemming te brengen met de socioculturele en economische software. Ook al leven en groeien steden, we maken beter een onderscheid tussen een 'natuurlijke stad' en een 'artificiële stad', zoals architect Christopher Alexander aangeeft in zijn essay *A city is not a tree*.

Wanneer je rondloopt in het stadsvernieuwingsproject Turnova in Turnhout, merk je dat architecten hebben geleerd om de artificiële met de natuurlijke stad te verzoenen. Elementen van de oude drukkerij Brepols werden opnieuw gebruikt en bestaande stadspatronen en materialen, zoals poorten, stegen, rode baksteen en witte gevels, overgenomen.

WIT-architecten tekende het masterplan. Ze kregen ook de kunstencampus toegewezen, een van de vier deelgebieden, omdat ze oud en nieuw knap wisten te verbinden. Die heeft een palet van wit, blauw en groen, en interieurelementen in multiplex, granito en beton. Door leslokalen, ballet- en concertzaal ingenieus in elkaar te puzzelen, nestelden ze een modellschool in het hart van Turnova.

Prominent op de site is de Turnovatoren van B-architecten. Aanvankelijk kregen zij alleen de westelijke vleugel toegewezen, maar toen het ontwerp van Baumschlager Eberle voor de winkelstrip met toren en parking te duur uitviel, mochten ze ook dit deel van Turnova uitvoeren. Ze deden dat nuchter, met obligaat glas, staal en beton. Het bureau bracht wat schwing door de roltrappen naar de parking en het winkelen kantoorcentrum te vatten in een cirkelvormig atrium. Dat alles onder een glimmend, koperen plafond.

Boven op die commerciële sokkel lieten ze de meer dan 60 meter hoge, witte



Op de achtergrond de Turnovatoren in Turnhout: 60 meter hoog en elegant. © Lucid

Turnovatoren verrijzen. Die woontoren, bekroond met een publiek toegankelijk terras en restaurant, oogt redelijk elegant. In elk geval luchtiger dan het rode bakstenen woonblok dat B-architecten aan de overkant op een plint van winkels zetten.

Vanuit de Turnovatoren heb je een magistraal uitzicht. Jammer genoeg zie je er ook de tere plekken van het project. Het langgerekte passagegebouw, een ontwerp van Bart Lens / Lens Ass en uitgevoerd door Osar Architects, versmacht bijna een fraai negentiende-eeuws pand. Blijkt dat de eigenaar van het naburige Vita-hemdenfabriekje en de ontwikkelaar van Turnova geen dialoog wilden. Zo werd de kans ge-

mist om patrimonium op te waarderen en een nog duurzamere stad te maken. Stedenbouw botste hier op de grenzen van de maakbare stad én van burgerzin.

Tussen de eerste pennentrek en de bouw van Turnova passeerden zes burgemeesters. Eén stedenbouwkundige ambtenaar volgde als enige het volledige proces. Dit zegt iets over stedenbouw. De stad is geen boom, maar een kasplantje.

Koen Van Synghel



Elke twee weken schrijft Koen Van Synghel over een nieuw gebouw dat hem opviel.

Belg wint Grote Prijs van Hyères

MODE De Belgische modeontwerper Tom Van der Borgh (42) heeft de Grote Prijs gewonnen op het 35ste internationale modefestival van Hyères in Frankrijk. Hij gaat met 200.000 euro naar huis en een project bij Chanel. Van der Borgh wekt, naar eigen zeggen, met 'spullen die niemand meer wil'. Zo had hij een veelkleurige trui van plastic koordjes die in hun vorig leven dienden voor prijskaartjes of een tas van visshuid die hij uit het sushi-afval ging vissen. Met zijn materialen doet hij meer dan een klassieke ontwerper: hij verwerkt ze in macramé, patchwork of spijkert ze gewoon aan elkaar. 'De toekomst van de mode ligt niet in conformistisch hokjesdenken, het is tijd om uit te breken', zei hij op de prijsuitreiking. (blg, lvv)



Een creatie van Tom Van der Borgh op de catwalk in Hyères. © belga